

TED ANKARA KOLEJİ VAKFI ÖZEL LİSESİ

ULUSLAR ARASI BAKALORYA DİPLOMA

PROGRAMI

TÜRKÇE A DERSİ UZUN TEZİ

“Bu Filmde Yalnız Adam Benim”

Danışman Öğretmen: Başak İngin

Öğrencinin Adı: Lara

Öğrencinin Soyadı: Ömeroğlu

Diploma Numarası: D001129-0036

Sözcük Sayısı: 3506

Araştırma Sorusu: Murat Gülsoy’un “Bu Filmin Kötü Adamı Benim” adlı yapıtında “yalnızlık” olgusu odak figürün yaşamı bağlamında nasıl işlenmiştir?

ÖZ (ABSTRACT)

Murat Gülsoy'un "Bu Filmin Kötü Adamı Benim" adlı yapıtının üzerine yazılmış olan bu uzun tez, Uluslararası Bakalorya Programı Türkçe A dersi kapsamında hazırlanmıştır. Bu çalışmada "Bu Filmin Kötü Adamı Benim" adlı romanında odak figür ve yazar tarafından sorgulanan olgu kişinin hayatındaki yönetim gücünün zayıflığı ve hayata karşı yabancılaşmasıdır ve çalışmada bu kayıtsızlığın nedenleri ile sonuçlarının bağdaştırılarak incelenmesi hedef alınmıştır. Bu amaç doğrultusunda roman üzerinde ayrıntılı çalışmalar yapılmış ve odak odak figürü yalnızlığa iten nedenler odak figürün çocukluk dönemleri, hayatının okura tanıtılan kesidi, yapıtla eşzamanlı giden ve yaratıcısı olduğu kurgusunun çözümlenmesi olarak saptanmıştır. Odak figürün toplum düzenindeki sıkışmışlığına ve yetersizliğine yol açan baba figürü ve onun yaptırımları bireyin üzerindeki etkileri bağlamında değerlendirilmiştir. Çalışmanın giriş bölümünde sözü edilen odak figürün büyük bir yapıtaşısı olan toplum düzeninde kaybolmasının nedeninin benliğini aramanı fakat bağlı olduğu ipleri henüz kıramadığı için bir türlü bulamaması olarak belirtilmiştir. Çalışmanın sonuç bölümünde ise ailenin bireyin üzerinde geliştirmiş olduğu baskı ve zayıflığın bireyin tüm hayatını ne boyutlarda etkilediği, nelere yol açtığı belirtilmiştir. Bu çalışmada toplum tarafından öteki görülen bireyin bu yabancılaşması bireyin de kendini topluma karşı yabancı hissetmesi ve bunu düzeltip hayatının ucundan tutabilmek için debelenmesi fakat geçmişinden gelen belirli unsurların onun peşinden kara bir gölge gibi gelmesi sonucu kendini mesleğine, ailesine ve kendisine ait hissedememesi irdelenmiştir. Çalışmada ikincil bir kaynak kullanılmamıştır.

Sözcük Sayısı: 212

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ.....	4
2. BİREYİN YALNIZLIğI	
2.1 AİLE İÇİ YALNIZLIK.....	5
2.2 MESLEKİ YALNIZLIK.....	9
2.3 İÇSEL YALNIZLIK.....	13
3. SONUÇ.....	17
4. KAYNAKÇA.....	21

Araştırma Sorusu: Murat Gülsoy'un "**Bu Filmin Kötü Adamı Benim**" adlı

yapıtında "*yalnızlık*" olgusu odak figürün yaşamı bağlamında nasıl işlenmiştir?

1. GİRİŞ

Birey ergenlik çağlarında kimlik arayışına girer denir fakat bu arayış insan kendiyle ilgili doğruyu bulana kadar devam eder. İnsan toplumda var olabileceği bir benlik bulmadan kendini yarım ve yabancı hisseder. Birey bu boşluğu kapamak için kendini farklı şeyler denemeye adar. Kimi ise hayatının öylece geçip gitmesini izler ve ona keyif verebilecek şeyler ararken yorulmaktan korkar. Toplumun bir kısmı ise sadece hayal etmekle yetinir ve başkalarının onun hayatına yön vermesine izin verip, kendisinin hayat denilen şeyi tatmasına izin vermez. Bu nedenle toplumun büyük kısmı denebilecek kadarı, istenileni bulana dek sürekli yanılrsa da denemeyi ve deneyimi en doğrusu olarak görür. Murat Gülsoy'un "**Bu Filmin Kötü Adamı Benim**" adlı yapıtında, odak figür Önder yaşamını benliğini arayarak geçirir fakat her seferinde kendini kaybetmiş ve yine başkasının ellerine düşmüş olarak bulur. Başta babasının ellerinden daha sonra eşi Defne'nin yönetiminden kurtulamayan Önder, benliğini yeniden kurabileceği bir hayat olarak gördüğu kurmacasında yazdığı romanında, kendini kanıtlamak için hayal ettiği bir Önder yaratır. Kendini bulamayan bir insan olan Önder, toplumdaki işleyişten kendi dışında var olan yaşamdan da habersizdir. Tutunamamış bir birey olan Önder, kendini kendi hayatına ait hissedememiştir. Bu çalışmada Murat Gülsoy'un Önder üzerine işlediği yetersiz ve yalnızlaşmış kimlik incelenmiştir. Hayatının hiçbir alanında kendini yeterli bir şekilde ifade edememiş olan Önder'in bu hayatına sebep olan etkenler üç başlık altında sınıflandırılmış ve incelenmiştir.

2. BİREYİN YALNIZLIğI

2.1 AİLE İÇİ YALNIZLIK

Murat Gülsoy'un iki kurmaca dünyadan oluşmuş, bir paradoks niteliği taşıyan yapıtı "Bu Filmin Kötü Adamı Benim", odak figürü Önder'in kendi gözünden betimlenmiş dünyası ve onun hayallerindeki dünya kurguya dökülmüştür. Her iki dünyada da aile bağları zayıf bir senaryo izlenmiştir. Romanda yapıta başlanmadan önce çeşitli yapıtlardan baba sevgisi ve kavramıyla ilgili alıntılar yapılmıştır. Birinci kurguda da ikinci kurguda da Önder anne-baba olgularından yoksundur ve bu durum ona tüm hayatı boyunca bir eksiklik getirmiştir. Yaşamının en başından itibaren yalnızlıkla mücadele edip duran fakat bunu farkına varamayan Önder'in bu mücadelesi on üç yaşında annesini kaybettiğinde başlar. Aile kavramından yoksun olan Önder'in bu eksikliği, ileri ki evlilik hayatında da aile içi yalnızlığı getirir. Babasından sevgi ve destek görememiş olduğundan Önder'in zihninde aile kavramı oturmamıştır ve kendi ailesinde de mutluluğu, huzuru getirememiştir. Annesinin ölümünün, kimliğinin yeni yeni belirlenmeye başladığı dönemlerde gelmesi ile figürün katı ve kalıplaşmış, yıkılamayan tabulara sahip olan babasıyla yaşaması söz konusu olmuştur. Babasının hayalleriyle yaşamaya çalışmış olan Önder, onun ölümüyle kendi hayallerine dönmüştür ve babasının baskısından çıkmıştır. Her şeye realist yaklaşan babasını gittiği üniversitenin fizik bölümünden ayrılıp yazarlığa adım attığında hayal kırıklığına uğrattığını, hiçbir zaman ondan onay alamadığını ve alamayacağını düşündüğü için babasının gölgesiyle hatta "hayaletiyle" yaşamıştır. Bu hayalet, yani babası Önder'i her zaman hayatının dönüm noktalarında yargılayıp kendine olan güvenini kaybetmesine sebep olmuştur ve babasını kendisine sahip çıkan bir birey olarak değil de onu sadece sınava tabii tutan ve Önder'in kendini ona karşı

kanıtlaması gereken bir birey olarak göstermiştir. Metafizik kavramlara sıcak bakmayan bir kişi olan baba, Önder'in olaylara karşı hissel bakış açısını ve duygusal yanını hiçbir zaman kabullenmek istemeyip onun yazarlığını, bu alanda kendisini var etme isteğini hiç onaylamamıştır. Bu nedenle Önder annesinin ölümünden sonra arkasında bir aile desteği hissedememiş ve sırtını yaslayacak birilerini bulamamıştır. Aile kavramını ve sevgisini neredeyse hiç yaşayamamış olan Önder'in bu zamana yönelik anıları çok silik ve baskılanmıştır:

“Büyük bir bina gibiydi belleği... Her şeyin eşit bir soğuklukla dosyalanıp sınıflandırıldığı bir depo. Termal izlenimlerini de, aklının ermeye başladığı erken çocukluk anılarının durduğu bodrumun hemen üzerindeki katta, anne ve babasıyla evin dışında geçirdikleri günlere ait az sayıdaki anıyla birlikte saklıyordu. Tek başına bir odayı dolduramayacak kadar azdı bu izlenimler...” (Gülsoy, 259)

Önder hayatı boyunca babasının nefesini ensesinde hissetmiştir, her çıkmaza girdiğinde babasının imtihanlarına tabii tutulmuştur. Onaylanmaya ve ilgi görmeye ihtiyaç duyan Önder, kitabında bile istemeden babasının olduğu anılara değinen bölümler yazmıştır. Annesinin hastalığının haberinin geldiği andan onun ölümüne kadar kafasını kurcalayan her şeyi kağıda dökmüştür. *“Ama asıl birinci bölümün sonlarına doğru şaşkınlığı gerçek bir ürpertiye dönüştü. Lafı dolandırıp babasına getirmişti. Bunu planlamamıştı işte.” (Gülsoy, 102)*

Önder kanıtlardan ve bilimsel doğrulardan tamamen uzak bir meslek seçerek salt duygu ve yaratıcılıktan beslenen bir meslek seçimi yapmıştır. Babasının görüşlerine baştan aşağı ters düşen bu meslek, onun istediği meslek olduğu halde babasını hayal

kırıklığına uğrattığı algısıyla ve iş hayatının çoğunu da eşi Defne'nin biçimlendirdiği düşünceyle birlikte odak figür yalnızlığa itilmiştir.

Toplumun dayattığı, aile kurmanın bir gerekçesi gibi görünen çocuk olgusu toplumun genel algısına göre saygıyı, sevgiyi ve mutluluğu beraberinde getirir. Defne'nin kısır olması yüzünden çocuk sahibi olamayan, zaten çocuklu bir aile fikrini de pek benimsememiş olan Önder ve Defne, bu nedenle de gerçek bir aile ortamını yaşamamışlar, bu kurumun içinde var olamamışlardır. Çocuk sahibi olmanın beraberinde getirdiği ortak bir değeri taşıma ve paylaşma hissini de böylelikle tadamamışlar, bütünüyle bir aile olamamışlardır: *“Defne'ye karşı şefkatle karışık bir duygu yükseldi içinden. Asla çocukları olmayacaktı. Defne onun hem çocuğu hem karısı hem yakın dostu olacaktı. Öyle miydi gerçekten?...”* (Gülsoy, 24)

İkinci kurguda Önder'in yarattığı İzzet figürünün de annesi genç yaşında ölmüştür ve İzzet anne sıcaklığı ve hissi olmadan eksik bir yaşam sürmüştür. Her iki kurguda da paralel giden bu olaylar zincirinde ailenin eksikliği, bu eksikliğin birey üzerindeki etkisi belirgindir. İzzet'in babasıyla olan yaşamına içten içe özenen Önder, aile olgusuna duyduğu özlemi ve içinde bulunduğu yalnızlığı bir aynanın karşısında dillendirir:

“Yarım da olsa bir aile... Mutluydular. Farkında değildiler ama mutluydular. Henüz birbirlerini yitirmemişlerdi. Ne yapıyordum? İrisimin üzerindeki doğa belgeseli benzeri renk karmaşasının içinde annemi arıyordum.” (Gülsoy, 52)

Gerçekçi bakış açısı ve idealist yanı ile babaya benzetilen Osman İsfendiyar yapıt içinde idealize edilmiş bir figürdür. Fizik üstü kavramlara inanmayan Osman Bey, Datça, Keklik Koyu'ndaki herkesin ilgisini çekmiş ve herkes onun tarafından onay görmek istemiştir. Baba figürünün bir benzeri olarak yaratılmış olan Osman Bey, Datça halkının ilgisini yapıtta saygıdeğer kimliği ile toplamıştır. Önder ise babasından hiçbir zaman göremediği onaylanma ve kabul edilme isteğini onun niteliklerini taşıyan Osman Bey ile doldurmaya çalışmıştır. Ona bilgi donamını kanıtlamaya çalışmış ve onun gibi bilgili bir adamdan kabul görmek istemiştir. Bunun sebebi çocukluktan gelen anneyi kaybetme travması ve babasının onu hiçbir zaman onaylamaması sonucunda doğan içindeki sevgi boşluğunu asla tam anlamıyla dolduramaması olarak gösterilebilir. Bununla birlikte kendisinde baskın bir biçimde ortaya çıkan onaylanma duygusunu kapamaya çalışırken içinde daha büyük bir boşluk açarak Defne'yi de parti gecesi kaybetmiştir. Defne'yi baba figürüne benzetilmiş olan Osman Bey'e kaptırması ise bir başka ironik unsurdur. Bu örneklere bakıldığında Önder'in hayatındaki tek engelin ölmesine rağmen babası olduğu anlaşılabilir. Babası ölmeden önce de öldükten sonra da ona varlığını hatırlatıp Önder'in yaptığı seçimlerin yanlış olduğunu göstermeye çalışmış fakat ona yol göstericilik yapmaktansa hayatının en büyük hatalarına sürükleyen kimse olmuştur. *“Aniden ortaya çıkan Korsan'ın başını okşamaya başladı. Kedinin kaçamadığını fark edince ellerine baktı. Babasının ellerine...”* (Gülsoy, 272) Önder, yaşama istediği biçimde yön veremez. Kedinin kendisinden kaçamaması, bir anlamda varlığını önemsemesi onu bu düşünceye sürükler. Önder, yaşamında yalnız babasının istekleri ve yönlendirmesiyle var olabilmiş olduğundan onun kendi ellerinde babasını görmesi bir “üst kimlik” olarak baba figürünün kendi varlığını gölgede bıraktığına işaret eder.

Önder'in evlilik yaşamında da aile olgusunun hissedilmediği bir kurgu hakimdir. Karısı Defne'ye karşı bir şey hissetmediği halde onun çekiciliği yüzünden evlenen Önder'in aile yaşantısını hep Defne şekillendirmiştir. Önder kendi yaşamının iplerinden tutamayan, etkisiz ve yabancılaşmış bir kimlik haline gelmiştir. Defne'nin kısır olmasından dolayı da asla gerçek bir ailenin tadına varamayacak olan Önder'in evliliği de terk edilişle son bulmaktadır. Önder'in parti gecesinden sonra "görülür" hale gelmek için Defne'ye tecavüz etmesi ise yapıtın dönüm noktalarından biridir. Bu dönüm noktasından sonra aileye dair en ufak bir parça bile kalmadığı gibi Önder, Defne'nin biçimlendirdiği adamdan kurtulacağını sandığı halde Defne'nin varlığından ayrılmak istememiştir. *"Yanlış bir yola girdiğini farkındaydı ama durmaya niyeti yoktu. O güne kadar Defne'nin biçimlendirdiği bir adam olmuştu. Ama artık..."* (Gülsoy, 76)

2.2 MESLEKİ YALNIZLIK

Yapıtta aile hayatında dikiş tutturamamış olan bir figür olarak yansıtılan Önder, mesleki yaşantısında da istediği düzeni kuramamış ve karısı Defne'nin onun için yarattığı sahte başarı içinde hayatını idame ettirmiştir. Bu sahte başarı her ne kadar onu ruhsal açıdan doyurup, tatmin etmese de bu hayatın içinde mahkum kalmıştır ve mesleki hayatında övünebildiği tek unsur bu olmuştur. Mesleki anlamdaki birinci çöküş Önder'in babasının mesleği olan fiziğe atılmasıdır. Sadece hayatın gerçeklerini içeren, yaratıcılık unsuru barındırmayan ve insana bir şey yaratmış olmanın tatminini hiçbir zaman veremeyecek olan, duyguların ve yaşanmışlıkların yer almadığı bir alan olarak gözüken Fizik, Önder için katlanılmaz bir alandır fakat her zaman yönlendirilerek insanların içinde bir kimlik kazanmaya çalışan bir birey olan Önder,

babasının onun için yarattığı gerçeklikte olmasını istediğinden yine yönlendirilerek bu mesleğe atılmıştır. Önder bu alanda hiçbir zaman varolmayı veya bulunmayı istememiş ve içten içe fizik bölümünü reddetmiştir. Babasının zoruyla girmiş olduğu, tamamen bilimsel verilere, deneylere ve hayatın gerçeklerine dayanan bu alandan çıkış yolunu babasının ölümüyle bulmuştur. Babasının ölümünün ardından fizik bölümüyle baştan aşağı zıt ve hayal gücüne dayalı olan edebiyat bölümüne girmiştir. Ancak bu noktada da Önder yetersiz kalmış, hayallerinin peşinden giden, kendini bu alanda var eden bir birey olmayı başaramamıştır. Önder, Defne'nin ayarladığı senaryo yazarlığı içine başlayıp bu içten karlı çıksa da, bunun bir sanat türü olmadığını ve kendi iç dünyasını tam olarak yansıtamadığını belirtmiştir. Fikirlerini senaryoya işleyeceği zaman yapımcının isteği üzerine senaryodan bir oyuncunun çıkması gerekmiştir. Bu değişiklik ise senaryonun bütün kurgusunda yenilikler getirmiştir. Bu noktada Önder'in kendi kurgusuna bile yön verecek kadar hakimiyeti veya gücü olamadığı görölmektedir. Gözlemlemeyi iyi beceren fakat yazar olmayı hedeflerken bir pembe dizi senaristi olarak yolunun şekillendiği hayatında Önder istediği mesleğin de keyfini çıkaramamıştır. Önder'in iş hayatında bir dönüm noktası olan "Yalnız Aşkın Gözyaşları" adlı senaryo onun eseri olmaktan çıkmıştır:

"Önder tek dakikasına bile inanmıyordu dizinin. Senaryo bazen sponsor firmaların önerdiği mekanlara göre, bazen gizli reklam anlaşması yapılan ürünlere göre şekil değiştirebiliyordu". (Gülsoy, 64)

Önder hayal ettiği meslek olan yazarlığı tam olarak yaşayamamış ve yeni yapıtının üzerinde çalışmak için geldiği Keklik Koyu'nda içine odaklanamamıştır. Kendini içine yöneltmek için geldiği bu sakin olduğu düşünölen uzamda da işler planlandığı

gibi gitmemiştir ve yaşadığı gelgitli olaylar romanını da etkilemiş, iç dünyasının ta çocukluktan gelen derinliklerine inmesini sağlamıştır. Babasının izleri ve onun öğütlerini dinlemesi gerektiğini söyleyen iç sesi, kurgulamakta olduğu yapıtı da etkilemiştir. Bazen mesleğini küçümseyerek babasının etkisinden çıkamamış ve Osman Bey'in yaşamını kendine sağlayamamış olmaktan sitem içinde olduğunu göstermiştir: “ *Demek ben de orada oturup bir şeyler yazmaya çalışırken böyle zavallı bir böcek gibi görünüyorum diye düşündü.*” (Gülsoy, 56)

Gerçek hayatında yaşayamamış ve özlemini çekmiş olduğu aile, sevgi kavramlarını kurmacasında tekrar hayata geçirmeye çalışmış fakat bunu da sonuçlandıramayıp kendi romanından kendisini soyutlamış Önder'in mesleki hayatında onu etkileyen en büyük gerçeklik bu olmuştur. Yaşayamadığı hayatı kurgusuna döküp ilk defa bir şey yaratmış olmanın tadına varacak olan Önder, sanatını amaçlarından sapmış bir şekilde bitirmek zorunda kalmıştır. Başta İzzet figürünü Gaye'yle tanışmasında işe yarayacak bir aracı olarak yaratmayı planlayan Önder daha sonra kurmacada sevdiğini İzzet'e teslim etmek zorunda kalmış ve kendisini romandan soyutlamıştır.

“ İçimdeki coşkulu mutluluğun sönmesine neden olabilecek şeyleri bir sihirbaz gibi yok ediyor ya da değiştiriyordum. Parmağımın ucuyla... Kolaylıkla... İzzet'in varlığı örneğin. O sadece bir aracıydı. Beni Gaye ile tanıştırap kenara çekilecek bir figüran...” (Gülsoy, 81)

Yazarların çoğunun duygularını, düşüncelerini ve ruh hallerini yansıttığı kurmacalarında Önder olmak istediğı adamı yaratmaya çalışmış fakat belli bir süre sonra romanını yönetim altında tutamayıp hayatındaki olayların romanına da yansımaları sağlamıştır. Yazdığı kurguda öyle bir yola girmiştir ki kendi romanından

kendini atmıştır. Bu durum mesleki yabancılaşmaya çok önemli bir örnektir; çünkü mesleki hayatının bir ürünü haline gelecek olan romanını planladığı gibi yönetemeyip romanından kendinin yansıması olan figürü yalnızlaştırdıktan sonra yabancılaştırmıştır. Sonunda bir şeye önder olma duygusunu tadacakken, kendi romanının iplerini elinde tutmanın zevkini yaşayacakken ve hayatındaki bir şeyin gelişiminde etkin rol oynayacakken yine onun bir kaderi olarak yansıtılmış olan hakim olamama ve sahiplenememe duygularını yaşamıştır.

Yapıtın sonunda Önder şekillendirdiği romanını yapımcı Emre Bey'e götürüp onun roman hakkındaki fikirlerini ve düzeltmesi gereken şeyleri yazdığı notlarını dinlemiştir. Yapımcı Emre Bey ise yapıtın kurgusunun farklı bir temele dayanması gerektiğini söylemiştir. Önder'in az da olsa yazarken içinin kırıpraştığı ve kendini bulduğunu sandığı bölümlerin bir bir değişmesi gerektiğini söylemiştir. Bu yapıtın odak figürünün Önder değil İzzet olması gerektiğini söylemiştir ki bu düşünce Önder'i mesleğinden soyutlayan en önemli unsurdur. Kendini oluşturduğu romanından kendini devre dışı bırakmak zorunda kalması Önder'in yine mesleğinde başarılı olamadığı anlamına gelmektedir.

“ Biraz bozulmuştum... Aklımın içinden acımasız bir hesap yaptım: Birincisi, Gaye dönmemek üzere gitmişti (bebek falan yoktu ortada), yani hikayeyi nasıl yazarsak yazalım benim açımdan sonuç değişmeyecekti; ikincisi, Emre Bey'i reddetmek bu işi bırakak anlamına geliyordu. Buna değer miydi? Belki de değerdi, bilemiyorum. Ama o anda bu kitabı alıp eve dönmek düşüncesine katlanamadım, başka çarem yokmuş gibi hissediyordum ve söylediklerini kabul ettim... Bu İzzet'in ikinci hayatıydı, tüm sorumluluğu o taşımalıydı...”
(Gülsoy, 267)

2.3 İÇSEL YALNIZLIK

Yapıtın odak figürü olan Önder'in hayatının her dalında yabancılaşmış ve yalnız kalmış olması aslında onun kendi iç yalnızlığındandır. Aile, iş ve evlilik hayatından hiçbir verim alamamış olması bireyin kimliğini henüz tam olarak oturtamamasından kaynaklanmaktadır. Önder her ne kadar eşinin yanında ve dostlarıyla birlikte olsa da içinden çıkılamayacak bir yalnızlık içindedir. İçsel yalnızlık bir bireyin her ne kadar kalabalık bir ortamda olursa olsun kendini ifade edip düşüncelerini anlatacak bir insan bulamaması anlamına gelebilir. Birey nereye giderse gitsin, kim ne derse desin, hapsediğu bu duygusal çerçeve içinden çıkamayacak olduğunu hisseder. Bireyin içini sarıp sarmalayan yalnızlık ve itilmişlik, soyutlanmışlık duygusundan arınamamasıdır.

Önder ne babasının ne eşi Defne'nin yanında kendini güven içinde hissetmiş onların yönlendirdiği hayatta yaşamıştır. Babasının baskın tutumu onu her zaman daha da içine kapanık ve yönlendirilebilir biri haline getirmiştir. Babası Önder'in üzerinde her zaman bir baskı oluşturmuş ve onun kendi kararlarını kendi verme yetisine sahip olamamasına neden olmuştur. Bu nedenle odak figür yaşantısının bütün evrelerinde kendini ifade etmekten yoksun kalmış, insanların onun hayatını şekillendirmesine izin veren bir yapıya sahip olmuştur; çünkü kendini ifade ettiğinde kimsenin onu anlayamayacağını belki de kendisinin de kelimelere dökemeyeceğini bildiğinden bu içsel yalnızlık onu sarıp hapsedmiştir.

Önder'in bulunduğu içsel yalnızlık yapıtın başından beri giderek büyüyen bir hal almıştır fakat yapıtın sonu arınmayla bitmiştir. Aylardır sırtında bir yük olarak taşıdığı

romanını Emre Bey'in istediği değişiklikleri yapmayı kabul ederek tamamlamış ve böylelikle sırtından bu büyük yükü atmıştır.

Önder ruhsal bakımdan hafiflemek için gittiği Keklik Koyu'nda kendini anlayabilecek kimseler görememiştir. Defne'nin aksine kimseyle "yüz göz" olmak istememiştir çünkü bu uzamdaki insanlar ona çok sığ ve yapmacık gelmiştir. Odak figür herkesin cennetten bir parça olarak gördüğü Keklik Koyu'nda da huzur bulamamıştır. Bu da Önder'in ne kadar güzel olursa olsun hiçbir yerde insanları kendine denk görememesini belirtmiştir. Her türden insanın bulunduğu bu uzamda da odak figür kendi akıl ve mantığına uygun bir insan görememiş ve burada da kendi yalnızlığıyla baş başa kalmıştır. Önder'in parti gecesinden önce Defne'yi beni kimseyle konuşmaya zorlama diye uyarması onun zaten başından oradaki insanlarla anlaşmaya niyeti olmadığını göstermektedir. Parti gecesini de kimseye bulaşmadan tamamlamaya çalışırken oranın yerlilerinin anlamsız sohbetleri içinde bulmuştur kendini. Gözlem yapmayı iyi beceren Önder insanların konuşmalarından niyetlerini ve içinde buldukları durumu anlamaya çalışmış ve bu insanlardan hiçbirinin kendisini anlayacak nitelikte olmadığını fark etmiştir. Sadece imrendiği Osman Bey'le iletişim kurmak hoşuna gitmiştir çünkü Osman Bey'i onu yıllarca baskılamış olan babasına benzetmiştir. Böyle sakin bir uzamda bile kalbinin sesini dinleyemeyen Önder bu uzamın içinde bulunan insanlara kendini ifade etme çabası içinde bile bulunmamış ve kendini başkalarına açamadığı her gün kendisine daha da yabancılaşmış ve içsel yalnızlığın ona daha çok sokulmasına izin vermiştir:

" Önder barın yanında dikiliyor, kimseye bulaşmadan geceyi nasıl tamamlarım, diye hesaplar yapıyordu. Aslında elle tutulur bir planı

yoktu. Yapması gereken insanlara kibarca gülümsemek, kısa cevaplarla –eğer varsa- sorularını geçiştirmektir.” (Gülsoy, 55)

Önder kurgusunda içsel yalnızlığını bir aşk öyküsü ile gidermeye çalışmış fakat bu yasak aşka kurban gidip kalbinde daha büyük bir delik açmıştır. Önder yaşamak istediği hiçbir şeyi yaşayamamış ve söylemek istediği hiçbir şeyi söyleyememiştir. Her zaman içinden düşünüp içinden yaşamıştır, yürürlüğe koymaya çalıştıklarının da sonu hep hayal kırıklığıyla bitmiştir. Babasının onun için yazdığı kaderden zincirlerini ne kadar kırmaya çabalasa da çıkamamıştır.

“ Başımı kaldırıp karısının fotoğrafına bakmadı. Bekledim ama yapmadı. Belki o da içinden bakmıştı. Nasıl olsa orada duruyordu Sevtap Hanım, ölü bir kadın nereye gidebilirdi ki? Benim gibi, Cevdet Bey de bazı şeyleri içinden yapabiliyordu belki. İçinden yaşamak sadece bana özgü bir özellik değildi kuşkusuz. Belki de içinden yaşamak yaşlanmakla artan bir durumdu. Peki, benim farkım neydi? Ben bunu farkındaydım.” (Gülsoy, 49)

Bir doyumsuz yalnızlık olan içsel yalnızlık bireyin kendi seçiminden kaynaklıdır. Önder’de hiçbir zaman doymuşluk hissi vermemiş olan hayat sonunda onu yabancılaşmaya itmiştir. Yalancı bir hayata bürünmüş olan Önder’in bu içsel yalnızlığı duygularını sonuna kadar yaşayamadığından ve sürekli mantığa dayalı bir hayat sürmeye çalışmasından kaynaklanmaktadır.

Aşık olmadığı Defne’yle dış görünüşü ve iyi kalpliliğinden evlenmek sahte bir aile hayatının içine düşmesine sebep; sanat olarak görmediği halde yönetmenin

şekillendirdiği dizi senaristliğine başlamak, bir yapıt kurgularken yapımcının isteklerini uygulamak zorunda kalmak; babasının baskıcı tavrı üzerine fizik bölümü okumaya başlamak onu bu sahte hayatı yaşamaya dolayısıyla iç yalnızlığında boğulamaya sürüklemiştir. Toplumda aile kurumunun doğal bir uzantısı, gerçekliği olarak görülen bir çocuğa da sahip olamayan Önder'in yalnızlığı ve umutsuzluğu bu eksik duyguyla git gide artmıştır.

Çocuk sahibi olamayan Önder bu yalnızlığını ailesinin bir uzantısı olan bebek üzerinden de giderememiştir. Her ebeveyn bebeğini kendisinin bir uzantısı olarak görür ve kendi yapamadıklarını çocuğu üzerinden gidermek ister fakat bir bebeğe kavuşamamış olan Önder bu eksikliklerini bir çocuk sevgisiyle de giderememiştir. Geriye bu içsel yalnızlığı yok etmek için tek çare aşk kalmıştır. Hayatındaki aşk eksikliğini Osman Bey'in yardımcısı Talya'yla beden buldurmuş ve yapıtını kurgukarken aşka Talya'nın bedenini giydirmiştir. İçsel yalnızlığı aşkla gidermeye çalışan Önder aşkı sadece bedensel boyutta yaşayabilmiştir. Bu nedenle tutkuyu sembolize eden yasak aşkı yapıtına konu edinmiştir. Annesini de erken yaşta kaybeden Önder'in hayatında kadın hiçbir zaman tam olarak yer tutamamıştır. Bu da Önder'in daha da içine kapanık olmasına ve kendini babasına beğendirme çabasına girmesine yol açmıştır. Her zaman birilerinin istediği insan olmaya çalışan Önder tüm yapıt boyunca kendisine yol gösterecek birilerine ihtiyaç duymuştur. “ *Neden gitmesine izin vermiyordu? Terk edilmek, yalnız kalmak neden bu kadar korkunç geliyordu? Bu soruları cevaplamaya hazır değildi.*” (Gülsoy, 97)

Hayallerinde bile babasını gören Önder her zaman yönlendirilmeye ve yol gösterilmeye ihtiyaç duymuştur. Kendisinin şekillendirmediği hayatın içinde bir

yabancı gibi yaşamak da onu içsel yalnızlığa hapsedmiştir, içsel yalnızlık ise onu daha çok yönlendirilmeye ihtiyaç duyan birisine çevirmiştir. Önder'in içsel yalnızlığı ise onun henüz oturmamış ve eğer bağımsızlığını iln etmezse de oturmayacak olan kimliğinden kaynaklanmaktadır.

“ Onu özlemek, ondan korkmak, onun istediği kişi olamamanın verdiği vicdan azabı, yetersizlik hissi, başarısızlık, ölüm korkusu, salt insan olmaktan duyulan acı... Ayağını sallayarak Bay Kartoteks'i işaret etti. L-M çekmecesini. Madde kavramı sana yol gösterecektir.” (Gülsoy, 103)

Görüldüğü gibi, Önder yaşamda kendine güçlü bir tutanak bulamayan, kendisini yaşama bağlayacağını düşündüğü türlü kişi ve olaylara sarılan; ancak bunları elde tutamayınca yalnızlık uçurumunun dibine sürüklenen bir “tutunamayan”dır. Önder denemiş ama her seferinde başarısız olmuş, yalnız bırakılmış ve böylelikle önce kendine sonra ise topluma yabancı bir birey haline gelmiştir. Bu yüzden Murat Gülsoy'un “Bu Filmin Kötü Adamı Benim” adlı yapıtı Türk Edebiyat tarihinde bireyin yalnızlığını bireyin bilinç akışıyla anlatan yapıtlardan bir tanesidir.

4.SONUÇ

“Bu Filmin Kötü Adamı Benim” adlı yapıtta Murat Gülsoy bireysel anlamda zayıf bir kişi olan figürün olan odak figürün kimliğinde oluşmuş deliklerin nedenlerini yapıtta satır aralarına yedirmiş ve bu deliklerin çocukluk dönemlerinde yaşanan eksikliklerden kaynaklandığını gözler önüne sermiştir. Bu deliklerin hiç dolmayacak birer boşluk olmasına sebep olan etmenler ise kişinin hayatı boyuca aşkı, sevdiği mesleği ve bir aile kavramı bulamamış olmasıdır. Murat Gülsoy yapıtına konu olarak yabancılaşmış ve yarım kalmış bir odak figür seçmiş ve yapıt boyunca odak figürün

kendi hayatında nasıl boğulduğunu, kaybolduğunu göstermiştir. Yapıtının merkezine oturttuğu yalnızlık teması Önder'i kendine ikinci bir hayal veya hayat kurmaya itmiştir.

Bu boşluk çalışmada Önder'in ikili kurmacasındaki kurgulardan yapılan değerlendirmelerle odak figürün iç dünyasındaki boşlukların nelerden kaynaklandığı araştırılmış ve değerlendirilmiştir. Yapıtta yetersiz insan tiplemesine karşılık gelen Önder'in kimlik gelişimindeki engeller irdelenmiştir. Önder'in yaşamdan beklentilerini hiçbir zaman belirleyememiş ve karşılayamamış halinin kaynağı olan baskın karakterli ve idealist baba figürü, geçmişinde onu rahat bırakmadığı gibi geleceğinde ve hatta kurgusunda da kişiyi rahat bırakmayarak ezici baskısını her zaman hissettirir. Kendi yetersizliğinin zamanla farkına varmış ve bu yetersizliğini farklı yollardan gidermeye çalışırken hayatını iyice zindana çevirmiş olan odak figür Önder, yaptığı en büyük hata olduğunu düşündüğü kitabın dönüm noktasıyla aslında kurtuluşa varmıştır. Odak figürün hayatında yer almış diğer bütün figürler ise Önder'in hayat yokuşundan sürekli tökezleyerek kayıp gitmesine ve toplum tarafından sindirilmesine sebep olmuştur. Mesleki, ailevi ve en önemlisi içsel dünyasında yalnız ve yabancılaşmış kalması, bireyi toplumdaki soyutlayacak ve anında sindirecek unsurlardan başta geleni olarak görülmüştür ve bu nedenle Murat Gülsoy yarattığı odak figürün üzerinde bu özellikleri eksik bırakmış ve içinde koca bir boşluk olan bir birey yaratmıştır. Bu nedenle çalışmada Önder'in içinde bulunduğu doyumsuz yalnızlık durumu üç başlık altında incelenmiş ve bu incelemelerin sonucunda odak figürün başkaları tarafından şekillendirilmiş hayatı değerlendirilmiştir.

Yaşayamadığı hayatı ve yönlendiremediği şeyleri kurgusuna istediği gibi geçiren Önder, bir süre sonra kendi yarattığı hayali dünyasında kendini tatmin ederek gerçek hayatla bağını iyice koparmış ve hayatı “içinden” yaşamıştır. Toplumun ne kadar kalabalık bir kısmında bulunursa bulunsun Önder derdini kimseye anlatamayıp içindeki boşluğu kimseyle kapatamamıştır. Zaten iş hayatında veya aşk hayatında da tatmin edici sonuçlara ulaşamayıp dikiş tutturamamış olan Önder’in yetersiz damgasından kurtulmasının yolu kimliğindeki boşlukları artık hayatını yönlendirebildiğini hissederek doldurmasıdır. Kimliğin oluştuğu çağlarda boşluklarla oluşmuş olan benliği ve hayatındaki yalnızlığını duygularını hiçbir zaman sonuna kadar yaşayamamış olmasından örtememiştir.

Çalışmanın sonunda, bireyin hayatına sahip çıkabildiği doğrultuda ve elde ettiği başarılar karşılığında kendine güveni ve başkalarına olan bağımsızlığını kazandığı görülmüştür. Ailenin aşırı baskın halleri ve çocuğunu yönlendirmeye çalışması da Önder gibi her alanda yetersiz ve mutsuz bireyler yaratmaktadır. İnsan hayatında gerçek aşkı gerçek başarısızlığı ve gerçek mutsuzluğu görmediği sürece, bedenin içini sarıp sarmalayan ruhunu doyuramaz ve doymamış bir bireyin hayattan öylece kopup kendi kendine süzülen bir birey haline gelmesine sebep olur.

5. KAYNAKÇA

Gülsoy, Murat. Bu Filmin Kötü Adamı Benim. İstanbul: Can Yayınları, (2003)